

Zaprzestanie lub ograniczenie prowadzenia samochodu przez chorych na jaskrę

Driving Cessation and Driving Limitation in Glaucoma. The Salisbury Eye Evaluation Project (SEE)

Pradeep Y. Ramulu, Sheila K. West, Beatriz Munoz, Henry D. Jampel, David Friedman

Streszczenie

Cel pracy: Ustalenie, czy jaskra jest powiązana z zaprzestaniem lub ograniczeniem prowadzenia samochodu.

Rodzaj badania: Analiza przekrojowa oparta na kohortowym badaniu dynamicznym w obrębie populacji.

Uczestnicy i grupa kontrolna: Tysiąc sto trzydzieści pięć osób kierujących samochodem w dowolnym momencie życia, w wieku od 73 do 93 lat, w tym 70 badanych z jaskrą jednooczną i 68 badanych z jaskrą obuoczną.

Metody: Podczas każdej z 4 rund badania wszyscy uczestnicy opisywali swoje nawyki dotyczące prowadzenia samochodu. Podczas czwartej i zarazem ostatniej rundy uczestników poddawano systematycznemu badaniu na obecność jaskry.

Główne oceniane parametry: Zgłoszony przez badanych fakt zaprzestania lub ograniczenia prowadzenia samochodu, w tym również zaprzestanie prowadzenia po zmroku, nieprzekraczanie dystansu 3000 mil rocznie jako kierowca lub zaprzestanie prowadzenia w nieznanych miejscach.

Wyniki: Piętnaście procent badanych niecierpiących na jaskrę zaprzestało prowadzenia samochodu w chwili zakończenia badania kohorty populacyjnej. To samo dotyczyło 21% badanych z jaskrą jednooczną ($P = 0,2$) i 41% badanych z jaskrą obuoczną ($P < 0,001$). Wieloczynnikowa analiza regresji wykazała, iż u badanych cierpiących na jaskrę obuoczną (iloraz szans [OR], 2,6; $P = 0,002$), w przeciwieństwie do badanych cierpiących na jaskrę jednooczną (OR, 1,5; $P = 0,3$), występowało większe prawdopodobieństwo, że przestali oni już prowadzić samochód w porównaniu do badanych bez jaskry. Prawdopodobieństwo, że badani cierpiący na jaskrę obuoczną przestali prowadzić samochód wzrastało dwukrotnie wraz z każdym pogorszeniem pola widzenia (VF) o 5 dB w lepiej widzącym oku ($P < 0,001$). Zaprzestanie prowadzenia w ciągu dwóch lat poprzedzających badanie analizowano za pomocą oddzielnych modeli regresji wielorakiej i na tej podstawie ustalono, iż zarówno u badanych z jaskrą obuoczną (OR, 3,6; $P = 0,004$), jak i jednooczną (OR, 2,4; $P = 0,06$) prawdopodobieństwo zaprzestania prowadzenia w tym okresie było wyższe niż u badanych bez jaskry. Zaprzestanie prowadzenia związane z jaskrą obuoczną występowało u 0,82% populacji lub inaczej u 1 na 122 osoby. W grupie chorych na jaskrę nie występowało wyższe prawdopodobieństwo większej liczby ograniczeń prowadzenia samochodu w porównaniu z grupą niecierpiącą na jaskrę. Jednocześnie, badani z jaskrą obuoczną częściej wskazywali trudności z widzeniem jako przyczynę ograniczenia prowadzenia niż osoby bez jaskry (OR, 2,2; $P = 0,02$).

Wnioski: Jaskra obuoczna, i być może również jednooczna, wiąże się ze stosunkowo znaczącą liczbą przypadków zaprzestania prowadzenia samochodu wśród osób starszych. Istotne różnice w decyzjach podejmowanych odnośnie prowadzenia samochodu pomiędzy osobami o różnym stopniu nasilenia ubytków w polu widzenia, w lepiej widzącym oku, sugerują, iż ograniczenie utraty pola widzenia w lepiej widzącym oku prowadzi do uzyskania lepszych wyników funkcjonalnych.